

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 7118846/622.02/2298115
Konu : (GÖRÜŞ) Kazı Ruhsatları Hk

25/11/2021

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) tarihli ve sayılı yazı.
b) tarihli ve sayılı yazı.

İlgi yazılarda; Büyükşehir Belediye Başkanlığı Altyapı Koordinasyon Merkezi tarafından alınan tarihli ve nolu kararında kazı yapmanın yasak olduğu dönemlerin belirlendiği ve bu dönemlerde pandemi sürecinden kaynaklı ve zorunlu hallerdeki müracaatların Altyapı Koordinasyon Merkezi Müdürlüğüne değerlendirilmesi ve gerekli görüldüğünde kazı ruhsatının verilmesi gerektiğinin belirtildiği, bu kapsamda kazı yasaklarının olduğu dönemde pandemi sürecinden kaynaklı ve zorunlu hallere ilişkin herhangi bir ayrıntıya yer verilmediği, kazı yapmanın yasak olarak belirlendiği dönemde kazı ruhsatlarının hangi belediye tarafından verileceği, büyükşehir belediyesi tarafından verilmesi durumunda büyükşehir belediyesi tarafından tahsil edilen bedellerin ilgili ilçe belediyesine aktarım aktarmayacağı hususunda bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun “*Alt yapı hizmetleri*” başlıklı 8 inci maddesinde; “*Büyükşehir içindeki alt yapı hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların temsilcilerinin katılacağı alt yapı koordinasyon merkezi kurulur. Büyükşehir ilçe (...) ⁽¹⁾ belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Alt yapı koordinasyon merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının (oda üst kuruluşu bulunan yerlerde üst kuruluşun) temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır.*

Alt yapı koordinasyon merkezi, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar tarafından büyükşehir içinde yapılacak alt yapı yatırımları için kalkınma plânı ve yıllık programlara uygun olarak yapılacak taslak programları birleştirerek kesin program hâline getirir. Bu amaçla, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar alt yapı koordinasyon merkezinin isteyeceği coğrafi bilgi sistemleri dâhil her türlü bilgi ve belgeyi vermek zorundadırlar. Kesin programlarda birden fazla kamu kurum ve kuruluşu tarafından aynı anda yapılması gerekenler ortak programa alınır. Ortak programa alınan alt yapı hizmetleri için belediye ve diğer bütün kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerine konulan ödenekler, alt yapı koordinasyon merkezi bünyesinde oluşturulacak alt yapı yatırım hesabına aktarılır.

....” hükmü,

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin “Görev ve yetkileri” başlıklı 8 inci maddesinde; “(1) AYKOME, büyükşehir dâhilindeki alt yapı hizmetlerini etkili ve koordinasyon içinde yürütmek amacıyla;

...
e) Kazı yapılacak tarihleri tespit eder, kazı yapmanın yasak olduğu tarihlerde acil durumlar için büyükşehir belediye başkanına veya AYKOME birimi yöneticisine yetki verir.

f) Büyükşehir belediyesi sorumluluğuna bırakılan yerlerde alt yapı ile ilgili kazı yapacak gerçek ve tüzel kişilere izin ve kazı ruhsatı verir ve buna ilişkin bedeli belirler; **ilçe belediyelerince verilen izin ve ruhsatlara ilişkin koordinasyonu sağlar**...” hükmü,

“Hesabın oluşumu ve geliri” başlıklı 14 üncü maddesinde; “(1) Alt yapı yatırım hesabı, ortak programa alınan altyapı hizmetlerinin amaca uygun bir şekilde gerçekleştirilmesi için belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerine konulan ödeneklerden bu hesaba yapılacak aktarım ile kazılardan elde edilen gelirlerden oluşur.

(2) Alt yapı koordinasyon merkezinin bütçesi büyükşehir belediye bütçesi içinde yer alır. Ayrıca, belediye ve diğer bütün kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerine konulan ödeneklerden, alt yapı koordinasyon merkezi bünyesinde oluşturularak alt yapı yatırım hesabına aktarılacak tutarlar da gelir bütçesinin ilgili bölümünde gösterilir ve bu gelirler amacının dışında harcanamaz.

(3) **(Değişik:RG-24/12/2020-31344)** Büyükşehir belediyelerinin sorumluluğuna bırakılan cadde, bulvar, meydan ve sokaklarda yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanır. Bu gelirler amacı dışında kullanılamaz.” hükmü,

“İlçelerde tahsil edilen kazı gelirlerinin kullanımı” başlıklı 14/A maddesinde; “(1) İlçe belediyelerinin sorumluluğuna bırakılan cadde, bulvar, meydan ve sokaklarda yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler bu yerlere izin veya ruhsat veren ilçe belediyesince gelir olarak kaydedilir. Bu gelirler sadece cadde, bulvar, meydan ve sokaklardaki asfalt ve kaldırımların yapım, onarım ve bakımında kullanılır.” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan; Bakanlığımızın 26.03.2021 tarihli ve 2021/4 sayılı Genelgesinde; “...1- Büyükşehir belediyesi sorumluluğuna bırakılan yerlerde (cadde, bulvar, meydan, sokak vb.) alt yapı ile ilgili kazı yapacak gerçek ya da tüzel kişilere izin ve kazı ruhsatı vermek ve buna ilişkin harcı hesaplayarak tahsil etmek görev, yetki ve sorumluluğu büyükşehir belediye başkanlıklarında (AYKOME) olacaktır.

2- **İlçe belediyelerinin sorumluluğuna bırakılan yerlerde (cadde, bulvar, meydan, sokak vb.) alt yapı ile ilgili kazı yapacak gerçek ya da tüzel kişilere izin ve kazı ruhsatı vermek ve buna ilişkin harcı hesaplayarak tahsil etmek görev, yetki ve sorumluluğu ilgili ilçe belediyelerinde olacaktır.**

3- Bir ilçe belediyesi sorumluluk alanında başlayarak başka bir ilçe belediyesi veya büyükşehir belediyesi sorumluluğundaki yerlerden geçen veya buralarda sonlanan, dolayısıyla birden fazla belediye sınırını kapsayan yerlerde alt yapı ile ilgili kazı yapacak gerçek ya da tüzel kişilere izin ve kazı ruhsatı vermek ve buna ilişkin harcı hesaplayarak tahsil etmek görev, yetki ve sorumluluğu büyükşehir belediyelerinde (AYKOME) olacaktır. Büyükşehir belediyeleri, bu madde uyarınca koordinasyon yetkisi kapsamında ilçe belediyelerinin sorumluluk alanlarında verdiği izinler ve kazı ruhsatlarına ilişkin bilgiler ile tahsil ettiği olduğu harcı en geç 15 gün içinde ilgili ilçe belediyelerine gönderecektir.

Ayrıca, bu madde kapsamında verilen izin ve ruhsat uyarınca kazı yapılan alanın eski haline getirilmemesi durumunda kazı alanlarını kapatarak eski haline getirme sorumluluğu, alan tahrip tutarının ilgisince ödenmesi şartıyla büyükşehir belediyesinin sorumluluğuna bırakılan yerlerde büyükşehir belediyesinde, ilçe belediyesinin sorumluluğuna bırakılan yerlerde ise ilçe belediyesinde olacaktır.

4- Büyükşehir belediyeleri, ilçe belediyelerince verilen izin ve ruhsatlara ilişkin belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonu sağlayacaktır. Büyükşehir belediyeleri bu görevini yerine getirirken ilçe belediyelerinin yerine geçerek veyahut ilçe belediyelerinden bu yetki ve sorumluluğu alacak şekilde karar vermeyecektir.” ifadelerine yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hükümlerin değerlendirilmesinde;

1- Büyükşehir belediyesi sorumluluğuna bırakılan yerlerde (cadde, bulvar, meydan, sokak vb.) alt yapı ile ilgili kazı yapacak gerçek ya da tüzel kişilere izin ve kazı ruhsatı vermek ve buna ilişkin harcı hesaplayarak tahsil etmek görev, yetki ve sorumluluğu büyükşehir belediye başkanlıklarında (AYKOME) olacağı,

2- İlçe belediyelerinin sorumluluğuna bırakılan yerlerde (cadde, bulvar, meydan, sokak vb.) alt yapı ile ilgili kazı yapacak gerçek ya da tüzel kişilere izin ve kazı ruhsatı vermek ve

buna ilişkin harcı hesaplayarak tahsil etmek görev, yetki ve sorumluluğu ilgili ilçe belediyelerinde olacağı,

3- AYKOME'nin büyükşehir dâhilindeki alt yapı hizmetlerini etkili ve koordinasyon içinde yürütmek amacıyla kazı yapılacak tarihleri tespit edebileceği, kazı yapmanın yasak olduğu tarihlerde acil durumlar için büyükşehir belediye başkanına veya AYKOME birimi yöneticisine yetki verebileceği, bu yetkinin Bakanlığımızın 26.03.2021 tarihli ve 2021/4 sayılı Genelgesinde belirlenen çerçevede kullanabileceği,

4- Kazı yapmanın yasak olduğu dönemde ilçe belediyelerinin sorumluluğuna bırakılan yerlerde (cadde, bulvar, meydan, sokak vb.) kazı ruhsatını verme yetkisinin ilçe belediyesinde olacağı, bununla birlikte ilçe belediyesinin sorumluluğuna bırakılan yerlerde kazı yapmanın yasak olduğu döneme denk gelen kazı ruhsatı talepleri hakkında, ilçe belediyelerince verilecek izin ve ruhsatlarla ilgili olarak koordinasyonu sağlama görevi bulunan AYKOME'ye bildirimde bulunarak kazı ruhsatı talebinin aciliyet kesbedip kesbetmediği hususunda AYKOME'nin uygun görüşünün alınması gerektiği

Deđerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür